

⇒ 70 മീറ്റർ ഉയരത്തിൽ കടൽ ഉയരാൻ വേണ്ടത്ര മഞ്ഞുപാളി ഭൂമിയിലുണ്ട് ⇒

ഇനിയും വർഷങ്ങളോളം ഖനനം ചെയ്തെടുക്കാൻ കഴിയുന്നത്ര കരിമണൽ ശേഖരം കൊല്ലം-ആലപ്പുഴ ജില്ലയുടെ തീരങ്ങളിലുണ്ടെന്നും വ്യാവസായിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അതുപയോഗിക്കണം എന്നുമുള്ള വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ ശക്തമാവുകയാണല്ലോ. പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഇത്ര ലാഘവത്തോടെ പറയാൻ കഴിയുന്ന കാര്യമാണോ ഇത്?

ഐ.ആർ.ഇയും കെ.എം.എം.എല്ലും ഖനനം നടത്തുന്ന ആലപ്പാട്, വെള്ളനാതുരുത്ത്, കോവിൽത്തോട്ടം മേഖലകളിൽ പോയിട്ടുള്ളവരാരും കരിമണൽ യഥേഷ്ടം കുഴിച്ചെടുക്കാം എന്ന് പറയില്ല. നീണ്ടകരയ്ക്കും തോട്ടപ്പിള്ളിക്കും ഇടയിലുള്ള തീരത്ത് ധാതു മണൽ നിക്ഷേപം യഥേഷ്ടം ഉണ്ടെന്നത് വാസ്തവമാണ്. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ നടക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ഖനന പ്രവർത്തനം അവിടെ സാധ്യമല്ല. ഖനനം ഈ രീതിയിൽ തുടർന്നാൽ 30 വർഷത്തിനിടയിൽ ആലപ്പാട് പ്രദേശം കടലെടുത്തുപോകും. നിലവിൽ പല സ്ഥലത്തും പൊഴി മുറിഞ്ഞ് കടൽ കായലിലേക്ക് കയറുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ട്.

ഫാക്ടറി കോമ്പൗണ്ടിൽ നിന്നും മാതൃക മാലിന്യങ്ങൾ ചോരുന്നൂ

2014 ആഗസ്റ്റ് 6,7 തീയതികളിൽ വാതകച്ചോർച്ചയുണ്ടായതോടെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനമായ കെ.എം.എം.എൽ വീണ്ടും വിവാദങ്ങളിൽ കുരുങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. വാതകച്ചോർച്ചയിലും അതിനുപിന്നിലെ ഇടപെടലുകളിലും കുറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ചർച്ചകൾ അതിലും രൂക്ഷമായ മലിനീകരണ പ്രശ്നത്തെ കാണാതിരിക്കുകയാണ്. കെ.എം.എം.എൽ മലിനീകരണത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്ന ജനകീയ ശാസ്ത്രകാരൻ

■ വി. ടി. പദ്മനാഭൻ

ന്ന സ്ഥിതിയുണ്ട്. ആഗോളതാപനത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള കടൽ കയറ്റം മറ്റൊരു ഭീഷണിയായുണ്ട്. കടൽഭിത്തിക്കൊണ്ട് തടുക്കാൻ കഴിയാത്ത പ്രശ്നമായി അത് മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. 70 മീറ്റർ ഉയരത്തിൽ കടൽ ഉയരാൻ വേണ്ടത്ര മഞ്ഞുപാളി ഭൂമിയിലുണ്ട്. അത് ഉരുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് എന്നതിന് വ്യക്തമായ കണക്കുകളുണ്ട്. യഥേഷ്ടം എടുക്കാനുള്ള കരിമണലുണ്ട് എന്ന് പറയുന്നവർ അക്കാര്യങ്ങൾ കുടി പരിഗണിക്കണം.

ലോകത്ത് ആകെ കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഇരുമ്പ് റെൻറ് റിസർവ്വ് 68 കോടിയാണ്. കേരളത്തിലുള്ളത് 8.5 ടൺ. ലോകത്തിലെ ആകെ നിക്ഷേപത്തിന്റെ 13 ശതമാനം കേരളത്തിലാണ്. ഐ.ആർ.ഇയുടെയും കെ.എം.എം.എല്ലിന്റെയും മൈനിംഗ് ലീസ് 1.3 ടൺ ശേഖരത്തിലാണ്. കേരളത്തിൽ ബാക്കിയുള്ള 6.6 കോടി ടൺ സ്വകാര്യ-പൊതുഭൂമികളിലായി കിടക്കുകയാണ്. ഇതിലാണ് സ്വകാര്യ കമ്പനികളുടെ നോട്ടം. ഖനനം അനുവദിക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലുള്ള മേഖലയിലല്ല ഈ നിക്ഷേപമുള്ളത് എന്നതാണ് പ്രധാന പ്രശ്നം. കരിമണൽ നാട്ടുകാർ തന്നെ കള്ളക്കടത്ത് നടത്തി വിൽക്കുന്നതിനാൽ തങ്ങൾക്ക് അനുമതി തരണം എന്നതാണ് സ്വകാര്യ കമ്പനികൾ ഉയർത്തുന്നവാദം. 50,000 കോടിയുടെ കരിമണൽ കടത്തിയെ

⇒ മാതൃകമായ റേഡിയേഷനുള്ള വസ്തുവാണു് ഈ വിധം അലക്ഷ്യമായി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതു് ⇒

ന്നു് വെറുതെ പറയുകയാണ്. അത്രയും രൂപയുടെ കള്ളക്കടത്ത് നടക്കണമെങ്കിൽ 10 കോടി ടൺ മണലെങ്കിലും ഇവിടെ നിന്നും പോകണം. അത്രയും കരിമണൽ ശേഖരം കേരളത്തിലില്ല.

കൊല്ലത്തെ ചനനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന പൊതുമേഖലാ വ്യവസായ സ്ഥാപനമായ ഏലൂരിലെ ഐ.ആർ.ഇ പ്ലാന്റ് ഉയർത്തുന്ന ഭീഷണിയെക്കുറിച്ച് താങ്കൾ പഠനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടല്ലോ? ചനനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകളുടെ ഭാഗമായി അത് കൂടി ഒന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

തീരത്ത് നിന്നും കരിമണൽ ചനനം ചെയ്തെടുത്ത് അതിൽ നിന്നും ഇൽമനൈറ്റ് വേർതിരിച്ച് മറ്റ് സംരംഭകർക്ക് വിൽക്കുകയും മോണോസൈറ്റ് സ്വന്തമായി എടുക്കുകയുമാണ് ഐ.ആർ.ഇ ചെയ്യുന്നത്. ഇങ്ങനെ ലഭിക്കുന്ന മോണോസൈറ്റ് ആണവ ഇന്ധനമായ തോറിയം ആക്കി മാറ്റുന്ന പ്രവൃത്തിയാ

2014ൽ തന്നെ നടത്തിയ റേഡിയേഷൻ സർവ്വേയിൽ കമ്പനിക്ക് സമീപമുള്ള ചിറ്റൂർ തോട്ടിൽ നിന്നും സ്വാഭാവികമായി ആ പ്രദേശത്ത് ഉള്ളതിനേക്കാൾ പതിൻമടങ്ങ് റേഡിയേഷൻ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. കെ.എം.എം.എല്ലിലെ ഓക്സി ക്ലോറിനേഷൻ റിയാക്ടിവിൽ നിന്നുള്ള അവശിഷ്ടങ്ങളാണ് ഇതിന് കാരണമെന്നാണ് അനുമാനിക്കുന്നത്.

എലൂരിലെ അവരുടെ പ്ലാന്റിൽ നടക്കുന്നത്. ആണവോർജ്ജ പ്ലാന്റുകളിൽ ഇന്ധനമായി ഉപയോഗിക്കാൻ എന്നായിരുന്നു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. അങ്ങനെയാണ് ഐ.ആർ.ഇ ആണവോർജ്ജ വകുപ്പിന് കീഴിലായത്. എന്നാൽ ആണവ പ്ലാന്റുകളിൽ ഇപ്പോഴും യൂറേനിയമാണ് ഇന്ധനമായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. തോറിയം ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്റെ സാധ്യകൾ മുന്നോട്ട് പോയിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് 1952 മുതൽ ഐ.ആർ.ഇ സംഭരിച്ച തോറിയം ഏലൂരിലെ പ്ലാന്റിൽ കെട്ടിക്കിടക്കുകയാണ്. എതാണ്ട് 35,000 ടൺ തോറിയം വരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. പുഴയോരത്തിനോട് ചേർന്ന് ഒരു കോൺക്രീറ്റ് അറയ്ക്കുള്ളിലാണ് ഇത് സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്. മാതൃകമായ റേഡിയേഷനുള്ള വസ്തുവാണു് ഈ വിധം അലക്ഷ്യമായി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്ലാന്റിന് ചോർച്ചയുള്ളതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

300 വർഷം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ആഘാതങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ കഴിയുന്ന തോറിയം ഈവിധം സൂക്ഷിക്കുന്നത് കുറ്റകരമാണ്.

ചനനാനുബന്ധ വ്യവസായമായ ചവറയിലെ കെ.എം.എം.എല്ലും മലിനീകരണമുണ്ടാക്കുന്നതായി പരാതിയുണ്ടല്ലോ?

അതെ. ഗൗരവത്തോടെ പരിഗണിക്കേണ്ട വിഷയമാണിത്. ഇൽമനൈറ്റിൽ നിന്നും മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്നമായ ട്രൈറ്റാനിയം പിശ്മെന്റ് നിർമ്മിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ് അവിടെ മൂല്യമായും നടക്കുന്നത്. പ്രതിവർഷം 40,000 ടൺ ട്രൈറ്റാനിയം പിശ്മെന്റ് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനായി എതാണ്ട് 1,80,000 ടൺ അസംസ്കൃത പദാർത്ഥങ്ങളും മൂന്ന് ലക്ഷം ലിറ്റർ ഫർണ്ണസ് ഓയിലും 4000 ടൺ പെട്രോളിയം ഗ്യാസുമാണ് കെ.എം.എം.എൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഭൂമിക്കടിയിൽ 300 മീറ്റർ താഴെ നിന്നുറ്റിയെടുക്കുന്ന 300 കോടി ലിറ്റർ വെള്ളവും ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഒരു ടൺ ഉത്പന്നമു

ണ്ടാക്കുമ്പോൾ നാല് ടണ്ണിലേറെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ വായുവിലും കടലിലും കരയിലും കെ.എം.എം.എൽ പുറംതള്ളുന്നുണ്ട്. 30 ശതമാനം അന്തരീക്ഷത്തിലേക്കും 20 ശതമാനം കടലിലേക്കും ബാക്കി 50 ശതമാനം മണ്ണിലേക്കുമാണ് പുറംതള്ളപ്പെടുന്നത്. കെ.എം.എം.എൽ പുറംതള്ളപ്പെടുന്ന പ്രധാന മാലിന്യം അയൺ ഓക്സൈഡാണ്. ഇത് ഫാക്ടറിക്കുള്ളിൽത്തന്നെ കോൺക്രീറ്റ് ടാങ്കുകളിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ആസിഡ് കലർന്ന് മലിനജലം കടലിലേക്ക് ഒഴുകുന്നുമുണ്ട്.

പ്രതിവർഷം 35,000 ടൺ അയൺ ഓക്സൈഡ് മാലിന്യമാണ് കമ്പനി പുറംതള്ളുന്നത്.

കമ്പനി തുടങ്ങിയ കാലം മുതലുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ കമ്പനിക്കുള്ളിൽ തന്നെ കെട്ടിക്കിടക്കുന്നു. അത് ചോർന്നൊലിച്ച് ഡ്രെയിനേജുകളിൽക്കൂടി സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് എത്തുന്നുണ്ട്. ഭൂഗർഭ ജലവും മലിനമായിട്ടുണ്ട്. അതാണ് നാട്ടുകാരുടെ പരാതിയും. ഭൂഗർഭജല മലിനീകരണത്തെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തുന്ന ഡോ. ഷാജി ഏരത്ത് കമ്പനിയുടെ 125 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിനുള്ളിലെ 55 കിണറുകളിൽ നടത്തിയ പഠനത്തിൽ ക്രോമിയം, കോപ്പർ ലെഡ്, കാഡ്മിയം തുടങ്ങിയ ഘനലോഹങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം വെള്ളത്തിൽ കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. വെള്ളത്തിൽ അനുവദനീയമായതിന്റെയും പരിധിക്ക് പുറത്താണ് ഇവയുടെ തോത്. ക്രോമിയത്തിന്റെ അളവ് 1.30 പി.പി.എം ആണ്. അനുവദനീയ

⇒ ഇൽമനെറ്റ് സുലഭമായി കിട്ടിയിട്ടും എന്തുകൊണ്ടാണ് കെ.എം.എം.എല്ലിന് അതിന് കഴിയാത്തത്? ⇒

കെ.എം.എം.എല്ലിന് സമീപം താമസിക്കുന്നവർക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന തൃക്ക് രോഗങ്ങൾ. (കടപ്പാട്: റി ഹിന്ദു).

മായതിന്റെ പരിധിയേക്കാൾ 25 മടങ്ങ് കൂടുതൽ. ചെറിയ അളവിൽ പോലും കാൻസറിന് കാരണമാകുന്ന വസ്തുക്കളാണിവയെല്ലാം. 2014ൽ തന്നെ നടത്തിയ റേഡിയേഷൻ സർവ്വേയിൽ കമ്പനിക്ക് സമീപമുള്ള ചിറ്റൂർ തോട്ടിൽ നിന്നും സ്വാഭാവികമായി ആ പ്രദേശത്ത് ഉള്ളതിനേക്കാൾ പതിൻമടങ്ങ് റേഡിയേഷൻ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. കെ.എം.എം.എല്ലിലെ ഓക്സിക്ലോറിനേഷൻ റിയാക്ടിവിറ്റി നിന്നുള്ള അവശിഷ്ടങ്ങളാണ് ഇതിന് കാരണമെന്നാണ് അനുമാനിക്കുന്നത്. ഇൽമനെറ്റ് ബൈനഫിഷ്യറി പ്ലാന്റിൽ നിന്നു പുറംതള്ളുന്ന വെള്ളത്തിലെ ഹൈഡ്രോക്ലോറിക്ക് ആസിഡ് വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനായി ഒരു ആസിഡ് റിക്കവറി പ്ലാന്റ് 1998ൽ കെ.എം.എം.എൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. 1998-2003 കാലഘട്ടത്തിൽ 4,12,374 ടൺ ആസിഡ് വേർതിരിച്ചെടുക്കണമായിരുന്നു. എന്നാൽ 3,95,796 ടൺ മാത്രമാണ് കിട്ടിയത്. ബാക്കി 16,578 ടൺ കടലിലേക്ക് ഒഴുക്കിപ്പോയി.

മലിനീകരണമില്ലാതെ ഈ വ്യവസായത്തിന് പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നുണ്ടോ? ആരു പറഞ്ഞു, മലിനീകരണ നിയമങ്ങൾ പാലിക്കാൻ കെ.എം.എം.എൽ തയ്യാറല്ല എന്നതാണ് പ്രശ്നം. കഴിഞ്ഞ 34 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനത്തിനിടയിൽ പാരിസ്ഥിതിക ആഘാത പഠനങ്ങളൊന്നും കമ്പനി നടത്തിയിട്ടില്ലെന്ന് സി.എ.ജി റിപ്പോർട്ടുകൾ തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. സി.എ.ജി റിപ്പോർട്ട് പറയുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്, മാനദണ്ഡമനുസരിച്ച് ടൈറ്റാനിയം ഡയോക്സൈഡ് ഉപയോഗിച്ച് 1.05 ടൺ ഉൽപ്പന്നമുണ്ടാക്കാം. 1999-2003ൽ ഉ

പയോഗിച്ച 1,25,944 ടൺ ടൈറ്റാനിയം ഡയോക്സൈഡ് കൊണ്ട് 1,32,240 ടൺ ഉൽപ്പന്നമുണ്ടാക്കാമായിരുന്നു. എന്നാൽ 1,27,456 ടൺ ഉൽപ്പന്നം മാത്രമാണുണ്ടാക്കിയത്. കാണാതായ 4785 ടൺ ഉൽപ്പന്നം നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ വായുവിലും മണ്ണിലും ഒഴുകി. സി.എ.ജി റിപ്പോർട്ട് വന്നിട്ടും ഇതൊന്നും പരിഗണിക്കാൻ കമ്പനി മാനേജ്മെന്റ് തയ്യാറല്ല. അമൂല്യ സമ്പത്തായ ഇൽമനെറ്റ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് മറ്റ് വ്യവസായങ്ങൾക്കൊന്നുമില്ലാത്ത അധിക പരിഗണനകൾ തങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നാണ് കെ.എം.എം.എല്ലിന്റെ ധാരണ. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങളെല്ലാം ഭംഗിയായി പ്രവർത്തിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ രംഗത്തുള്ള ബഹുരാഷ്ട്ര കുത്തകകളായ ഡ്യൂപോണ്ട്, ഡൗ കെമിക്കൽസ് തുടങ്ങിയവർ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ആദ്യമൊക്കെ ഇവരും മലിനീകരണമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. 2002ന് ശേഷമാണ് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും സജ്ജമാക്കിയത്. ഇതുമൂലം ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ വിലയും വർദ്ധിച്ചു. കെ.എം.എം.എല്ലിനും ഇത് സാധിക്കും. അതിന് നിലവിലെ അഴിമതി നിറഞ്ഞ സംവിധാനം ഇല്ലാതെയാകണം. ടണ്ണിന് 4000-5000 രൂപ കൊടുത്ത് ആസ്ട്രേലിയയിൽ നിന്നും ഇൽമനെറ്റ് ഇറക്കുമതി ചെയ്താണ് മുൻപറഞ്ഞ അമേരിക്കൻ കമ്പനികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. എന്നിട്ടും അവർ ലാഭത്തിലാണ്. ഇൽമനെറ്റ് സുലഭമായി കിട്ടിയിട്ടും എന്തുകൊണ്ടാണ് കെ.എം.എം.എല്ലിന് അതിന് കഴിയാത്തത്? അതിനുത്തരവും മുൻപറഞ്ഞ

⇒ വിദ്യാർത്ഥികൾ അബോധാവസ്ഥയിലായത് ക്ലോറിൻ കാരണമാണെങ്കിൽ കുഴപ്പമില്ല ⇒

സി.എ.ജി റിപ്പോർട്ട് നൽകുന്നുണ്ട്. എന്തായാലും ഡ്യൂപോണ്ട് ഉൾപ്പെടെയുള്ള കമ്പനികൾ നടപ്പിലാക്കിയ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ പരിഗണിക്കാതെ ഇനിയും കെ.എം.എം.എല്ലിന് മുന്നോട്ട് പോകാൻ കഴിയില്ല. നിലവിലെ പരിസ്ഥിതി നിയമങ്ങളനുസരിച്ച്, വിഷപദാർത്ഥങ്ങൾ എത്രയുണ്ടാകുന്നു എങ്ങോട്ട് പോകുന്നു എന്നെല്ലാം കമ്പനി വിശദീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കെ.എം.എം.എൽ അതൊന്നും പാലിക്കുന്നതേയില്ല. ഫാക്ടറി കോമ്പൗണ്ടിൽ കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന മൂന്ന് ലക്ഷം ടണ്ണിലേറെ വരുന്ന മാലിന്യം എന്താണ് ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്ന് പറയാനുള്ള ബാധ്യത കമ്പനിക്കുണ്ട്.

വാതകച്ചോർച്ചയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കെ.എം.എം.എല്ലിലുണ്ടായ പ്രശ്നങ്ങളെ എങ്ങനെയാണ് നോക്കിക്കാണുന്നത്?
ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിലുണ്ടായ വാതകച്ചോർച്ച ഗുരുതരമായ സുരക്ഷാ വീഴ്ച തന്നെയാണ്. ക്ലോറിനാണ് ചോർന്നതെന്നാണ് അന്വേഷ

ണം നടത്തിയവർ പറയുന്നത്. ഓക്സി ക്ലോറിനേഷൻ പ്ലാന്റിൽ ചോർച്ചയുണ്ടായെന്നാണ് പറയുന്നത്. വിദ്യാർത്ഥികൾ അബോധാവസ്ഥയിലായത് ക്ലോറിൻ കാരണമാണെങ്കിൽ കുഴപ്പമില്ല. അല്ലെങ്കിൽ സൂക്ഷിക്കണം. ഡയോക്സിൻ, ഫ്യൂറാൻ, പോളിക്ലോറിനേറ്റഡ് ബൈഫെനൈൽഡ് എന്നിവയാണ് ഓക്സി ക്ലോറിനേഷൻ പ്ലാന്റിൽ രൂപപ്പെടാനിടയുള്ള വിഷവസ്തുക്കൾ. പ്ലാന്റിൽ ഇത്തരം ചോർച്ചകൾ അപൂർവ്വമായിരിക്കാം. എന്നാൽ നിരന്തരം ചെറിയ ചോർച്ചകൾ കെ.എം.എം.എല്ലിൽ ഉണ്ടാകുന്നതായും അത് ഉത്പന്നത്തെ ബാധിക്കുന്നതായും കമ്പനി അധികൃതർ തന്നെ ഓഡിറ്റർമാരോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതാണ് കൂടുതൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ട വസ്തുത. നിരന്തരം ചെറിയ ചോർച്ചയുണ്ടെങ്കിൽ അത് തൊഴിലാളികളെയും സമീപവാസികളെയും സാരമായി ബാധിക്കും. അതുകൊണ്ട് വിശദമായ അന്വേഷണം ഇക്കാര്യത്തിൽ നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ■